

Betoog Oss voor 14

Dat het voor de werknemers een verdiend voordeel is – en voor de meesten een noodzakelijkheid – dat het minimumloon omhoog zou gaan, daar hoeven we vanavond niemand van te overtuigen, zo mag ik hopen. Ook is het inmiddels een vastgesteld feit dat verhoging van het minimumloon niet of nauwelijks invloed heeft op de werkgelegenheid. Maar wat hebben we lokaal daarmee te maken? En wat betekent het voor overheden en werkgevers?

De coronacrisis heeft aangetoond dat het land afhankelijk is van mensen die in de beroepen werken waar rond het minimumloontje wordt verdiend. En dan denk ik niet alléén aan de zorg, maar ook aan koeriers, schoonmakers, webshops, supermarkten, voedingsmiddelenproducenten, enz.

Voor een bevestiging van het feit dat het niets meer dan normaal is – en zelfs een Europese afspraak – om mensen te belonen voor het werk dat zij verrichten, verwijs ik naar de door het Europese parlement vastgestelde ‘at risk of poverty’-grens. Dat betekent dat het minimumloon op 60% moet liggen van het gemiddelde inkomen van de actieve beroepsbevolking van een Europees land. D66 en CDA stemden Europees vóór. Landelijk zijn deze partijen daar nog *niet* voor. Een oproep vanuit lokaal niveau zou een extra stimulans kunnen zijn.

Hier raken we het issue dat gemeentes niet aan landelijk beleid doen. Landelijke partijen kunnen via hun partijlijn een oproep doen. Dat is waar, en dat moeten we ook doen, maar het één sluit het ander niet uit. Bovendien heeft onze wethouder van een lokale partij wel degelijk te maken met beleid uit Den Haag. Dat beleid brengt ons op vele punten in de problemen, met als gevolg: armoede, schulden en alle stress die dat oplevert, verwaarlozing van gezondheid en van materiele zaken, enz. Nu heeft Oss het relatief aardig op orde, maar dat er bijvoorbeeld hier nog steeds wijken zijn waar 1 op de 5 kinderen in armoede opgroeit, dat weten we nog steeds niet te voorkomen. Pak dit probleem bij de basis aan: het inkomen van de ouders! En daarvoor hebben we de hulp van het Rijk nodig. Wij mogen daarom vanuit lokaal niveau onze stem best laten horen en vragen om verbetering, we móeten ons zelfs laten horen. Een goed inkomen voor iedereen, lost immers problemen op lokaal niveau op en helpt deze in de toekomst te voorkomen.

En trouwens, voor de gemeente Oss heeft deze motie niet of nauwelijks *directe* negatieve gevolgen. Landelijk heeft het dat uiteraard wel: extra uitgaven aan uitkeringen en aan personeel in dienst van overheid en semioverheid. Maar daar staan extra inkomsten tegenover: via loonbelasting en premies – wat ongeveer 35% van de kosten compenseert – zo laat recent onderzoek zien (SEOR 2019¹). In deze onderzoeken is de vermindering van uitgaven aan toeslagen overigens nog niet doorberekend. En als mensen een fatsoenlijk inkomen krijgen dan besparen we ook aanzienlijk kosten in de toeslagen en hulpverleningsindustrie, het positieve consequenties op nationaal én lokaal niveau.

¹ https://www.seor.nl/Cms_Media/S1312-Budgettaire-effecten-van-verhoging-van-het-minimumloon.pdf

Als de lonen stijgen, stijgt de koopkracht. Dat is natuurlijk gunstig voor de economie, en het heeft zeker een positief effect op de *lokale* economie. Dat wat de werkende armen en de mensen met een laag loon nu moeten laten, daarvoor hebben ze dan wel geld en dat zijn de kleine dingen: uit eten, naar de kapper, enz. Mensen hebben geld om gezonder eten te kopen, om naar de sportschool te gaan en hebben minder financiële zorgen en dus minder stress, dat is niet alleen voor de gemeente een voordeel, maar ook voor de werkgever, want dat heeft een lager ziekteverzuim tot gevolg. De precieze oorzaken zijn niet bekend, maar uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de arbeidsproductiviteit stijgt als het salaris stijgt. Het is ook logisch dat je beter in je vel zit en daardoor beter werkt als je gewaardeerd wordt dan wanneer je uitgemolken wordt.

Alhoewel een groot deel van de minimumloners bij *grote bedrijven* werkt, zal verhoging van het minimumloon veel eerder gevoeld worden door het *MKB*. Daarvoor zijn compensaties denkbaar, bijvoorbeeld door de financiële middelen die nu gemoeid zijn met de toeslagen, in eerste instantie te gebruiken om de kleine ondernemers te steunen. Maar zulke oplossingen hoeven wij hier nu niet te bedenken, dat is aan de toekomstige onderhandelaars.

Op het moment zitten we nog tot over onze oren in het coronavirus en de gevolgen ervan. Die zijn niet zomaar opgelost. Echter, als wij nu de regering verzoeken het minimum te verhogen naar € 14,- uurloon en het lukt om hen te overtuigen, dan duurt het nog minstens twee jaar eer het ingevoerd gaat worden en dat is dan nog snel. Deze motie zit dus niet direct de verwerking van de huidige crisis in de weg. Stapsgewijze invoering van de verhoging kan er overigens voor zorgen dat de kosten die gemoeid zijn met de verhoging niet in een keer hoeven te worden gemaakt.

Deze motie biedt een kans om onze zorgplicht naar onze inwoners behapbaarder te maken, via een oproep aan de landelijke politiek. In Helmond en Valkenburg is een soortgelijke motie al aangenomen, zoals dhr. Bolten al schreef. Om met een citaat van een Nederlandse politica af te sluiten: "Een hoger minimumloon is niet alleen rechtvaardig, het is ook haalbaar en betaalbaar."

De opdracht van de motie luidt: "om middels een brief aan te dringen bij de landelijke regering om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur en de raad te informeren over de resultaten."